

ДЕРЖАВА, БІЗНЕС ТА СУСПІЛЬСТВО: МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ В УКРАЇНІ

Веклич Світлана

Харківський торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

Науковий керівник

Савченко І. Г., к.держ.упр., доцент

На сьогодні в Україні існує гостра потреба ефективного об'єднання зусиль і запровадження нових механізмів залучення громадськості та бізнесу до процесу створення стратегії розвитку держави, оскільки саме відсутність сформованого та відповідального громадянського суспільства й позитивних прикладів державно-приватного партнерства – один із найсуттєвіших недоліків українського суспільства, що, своєю чергою, породжує недовіру до органів державної влади та їх рішень. Результатом упровадження реформи державного управління в Україні має стати створення ефективної, прозорої, відкритої та гнучкої структури публічної адміністрації із застосуванням новітніх інформаційно-комунікативних технологій (е-урядування), яка здатна виробляти і реалізовувати цілісну державну політику, спрямовану на суспільний сталий розвиток і адекватне реагування на внутрішні та зовнішні виклики [1].

Одним із принципів питань ринкової економіки, є питання про співвідношення ринкових сил і державного регулювання. Вивчення і пошук шляхів вирішення проблем взаємодії влади, бізнесу і громадянського суспільства в Україні знаходяться на стадії становлення. Існує багато теорій, що пояснюють зростання або зменшення державного втручання в економічне і соціальне життя. Їх можна згрупувати по декількох головних напрямках [2]. Перша група теорій поєднує зростання ролі держави з викликами соціального середовища, тобто технічним прогресом, демографічними зрушеннями, змінами в економічній системі. Друга група, не заперечуючи ролі соціального середовища, пояснює посилення ролі держави впливом внутрішніх політичних процесів.

Слід зазначити, що межі сфер, які належать одночасно ключовим елементам конфігурації “державна – суспільство – економіка”, розмиті та їхній зв'язок можна коротко описати так.

1. Держава регулює і стимулює економіку, сприяє організації суспільства.
2. Економіка формує можливості й визначає міць держави, формує економічні інтереси суспільства.
3. Суспільство вдосконалює й “виховує” державу, визначає цілі та обмеження для бізнесу .

Вплив бізнесу на систему демократичних взаємовідносин і соціально-економічного розвитку країни не обмежується лише створенням робочих місць, матеріальних цінностей і примноженням прибутку, як вважалось раніше. Нині бізнес стає активнішим у соціальному житті міста, регіону та держави. Така тенденція пов'язана зі зростанням інтернаціоналізації виробництва товарів і послуг.

Саме тому соціальна відповідальність бізнесу дозволяє отримати взаємовигідні інвестиції та вибудувати довгострокову політику співпраці як на рівні галузі, так і в системі взаємодії “держава – бізнес – суспільство”.

Корпоративна соціальна відповідальність у найзагальнішому, примітивному тлумаченні – це раціональний відгук організації на систему суперечливих очікувань зацікавлених сторін (стейкхолдерів), що спрямований на стійкий розвиток компанії; це відповідальність тих, хто приймає бізнес-рішення, перед тими, на кого ці рішення спрямовані. За своєю суттю корпоративна соціальна відповідальність – це імплементований у корпоративне управління певний тип соціальних зобов’язань (здебільшого добровільних) перед працівниками, партнерами, державою, інститутами громадянського суспільства та суспільством у цілому [3].

Відтак поняття суспільної відповідальності бізнесу нерозривне з поняттям відповідальності держави перед бізнесом за створення умов для зміцнення конкурентоспроможності національних компаній, заохочення їхнього розвитку. Регламентуючи й обмежуючи інтереси підприємницького співтовариства, держава тим самим виконує одну зі своїх основних функцій та обов’язків – узгодження інтересів усіх спільнот для досягнення спільних цілей. Реакцією бізнесу на неправомірне втручання держави у сферу економічної діяльності, як правило, стає зниження ділової активності, відхід у тінь, вивезення капіталу за кордон, що призводить до падіння темпів економічного розвитку.

Зазначимо, що тепер в Україні склалася ситуація, коли держава, бізнес і громадянське суспільство довгий час розвивалися паралельно, а відтак гостро постало питання їх ефективної взаємодії та кооперації для розв’язання суспільно важливих проблем.

Комплексна програма розвитку територій (найскладніша модель соціального партнерства влади, бізнесу та інститутів громадянського суспільства, що передбачає наявність налагоджених ліній комунікацій). Не менш важливе значення для розвитку громадянського суспільства в Україні та його впливу на політичну систему й бізнес-еліту має законодавче закріплення статусу легального лобіювання групових інтересів.

Література

1. Про Стратегію сталого розвитку “Україна-2020” [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 12 січ. 2015 р. № 5/2015 // Офіц. веб-портал Верховної Ради України.
2. Приятельчук А. О. Держава, громадянське суспільство і бізнес / А. О. Приятельчук // Гілея: науковий вісник. – 2012. – Вип. 64 (№ 9), - 43-50 с.
3. Максименко Н.Д. Проблеми розвитку малого бізнесу в Україні / Н. Д. Максименко // Вісник НТУ «ХПІ». - 2013 №6(980), - 128-131 с.